

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

26.01 2022 ел

КАРАР

Болгар ш.

№ 63

«2022-2023 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» район программын раслау турында

«2014 - 2020 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен, физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2023 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 5 мартандагы 159 номерлы каарына үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 9 августындагы 693 номерлы каары нигезендә Спас муниципаль районы башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2022-2023 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» район программын (1-нче күшымта) расларга.

2. «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең финанс-бюджет палатасына программаны гамәлгә ашыру өчен 2022 - 2023 елларга бюджет проектын эшләгәндә финанс чараларын күрергә.

3. Спас муниципаль районының рәсми сайтында <http://www.spasskiy.tatarstan.ru> һәм хокукий мәгълүматның рәсми сайтында <http://www.pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

4. Каарның үтәлешен контрольдә тотуны Спас муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Е.В. Савинов йөкләргә.

ТР Спас муниципаль районның
Башкарма комитеты житәкчесе

В.А. Осокин

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы башкарма
комитетының 2022 елның 26..01
гыйнварында «63» номерлы каарына
1 нче күшымта

**2022-2023 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районында физик культураны һәм спортны үстерү**

ПРОГРАММАСЫ

ЭЧТӨЛӨК ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Кереш

Проблеманың торышы һәм аны программа методлары белән хәл итү
кирәклеген нигезләү

Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны тормышка ашыру механизмы

Финанс белән тәэмин итү программысы

Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисадый нәтижәлелеген
бәяләү

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның Исеме	2022-2023 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү программы
Программаны эшләү өчен нигез.	«2019-2023 елларга Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программын раслау турында» 2019 елның 5 мартаңдагы 159 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарына үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 9 августындагы 693 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары. - Татарстан Республикасында физик культураны һәм спортны үстерүнен 2021 елга кадәр максатчан программы; - Татарстан Республикасында инвалидларны профилактикалау һәм реабилитацияләү системасын үстерү концепциясе;
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районаны башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге.
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районаны Башкарма комитеты
Программаның төп максатлары һәм бурычлары	<p><i>Максатлар:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру; - идарә системасын камилләштерү, физик культура һәм спорт өлкәсендә тармакара координация; - республика, бөтөнrossия һәм халықара ярышларда Спас районаны спортчыларының уңышлы катнашуын тәэмин итү; - Физкультура хәрәкәтененең массачыллығын арттыру. <p><i>Бурычлар:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - физик культура һәм спорт өлкәсендәге законнарның үтәлешен тикшереп торуны тәэмин итү; физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәэмин итү механизминарын камилләштерү; - физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру, халыкның

	<p>барлық категорияләре арасында, шул исәптән физик мөмкинлекләре чикләнгән затлар арасында физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүчеләр өлешен арттыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - физкультура-спорт юнәлешендәге клубларны үстерү, яна спорт төрләрен культивацияләү; - физкультура-спорт оешмаларына дәүләт ярдәме чараларын күрсәтү; - массакүләм разряд спортчыларын әзерләү; - физкультура-спорт юнәлешендәге югары квалификацияле белгечләр әзерләүдә ярдәм итү; - Халыкның барлық категорияләре арасында «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә ашыру.
Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары	Программа 2022-2023 еллар дәвамында этапларга бүленмичә гамәлгә ашырылачак.
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	<p>Программаны финанслау Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы бюджеты, бюджеттан тыш чыганаклар, билгеләнгән һәм билгеләнгән тәртиптә булеп бирелгән күләмнәрдә республика бюджеты акчалары хисабына башкарылачак .</p> <p>Жирле бюджет:</p> <p>2022 ел - 690,4 мең сум.</p> <p>2023 ел - 690,4 мең сум.</p> <p>Республика бюджеты:</p> <p>2022 ел - 160, 0 мең сум (спорт инвентаре)</p> <p>2023 ел - 160, 0 мең сум (спорт инвентаре)</p>
Программаны Башкаручы	Спас муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм туризм бүлеге, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының “Витязь” яшәү урыны буенча яшьләр (яшүсмерләр) клубы, Спас муниципаль районы башкарма комитетының мәгариф бүлеге, спорт юнәлешендәге ёстәмә белем бирү учреждениеләре, “Спас муниципаль районы башкарма комитетының мәдәният бүлеге” МУ, Спас муниципаль районы предприятиеләре һәм оешмаларының физик культура коллективлары.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә	<ul style="list-style-type: none"> - Физик культура, спорт белән шөгыльләнүгә массакүләм жәлеп итү юлы белән район

**торган ахыргы
нэтижэлэре**

халкының төрле төркемнэренең сэламэт яшэү рэвешен формалаштыру һәм сэламэтлэгэн ныгыту;;

- Спас районы спортчыларының республика, бөтөнrossия һәм халыкара ярышларда ирешкән уңышларының артуы;
- Клуб физик культура һәм спорт формаларын үстерү;
- Түләүле физкультура-спорт хезмәтләренең күләмен арттыру һәм аларның сыйфатын яхшируту;
- Ирләргә чакырылуға қадәр һәм хәрби хезмәткә чакырылу яшендәге егетләрнең физик әзерлеген яхшируту;
- Халыкның төрле төркемнәре арасында жәмгыятыкә каршы үз-үзләрен тотышын кисәтүдә физик культураның һәм спортның ролен күтәрү;
- Мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү;
- Спас районында яшәүчеләрнең актив һәм тулы кыйммәтле досугта ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Кереш

2022-2023 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында физик культура, спорт һәм туризмы үстерү программы (алга таба - Программа «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтөнrossия физкультура-спорт комплексын тапшыруга әзерлек, сэламэт ял итү һәм сэламэт ял итү өчен шартлар тудыру, спорт резервиң әзерләү, республика, Россия һәм халыкара спорт ареналарында район спортчыларының уңышлы чыгыш ясаулары, шулай ук спорт оешмаларының конкурентлыкка сәләтле эшчәнлеген үстерү өчен чараларны башкаруны күздә tota.

**Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа ысуллары белән хәл итү
кирәклеген нигезләү**

Берничә ел дәвамында авырулар саны арту һәм халыкның гомер озынлыгын киметү, имгәнүләр дәрәжәсен арттыру, инвалидлар санын арттыру тенденцияләре күзәтелә. Гомуми белем бирү учреждениеләрендә белем алган елларда укучыларның сэламэтләгә дәрәжәсе 4-5 тапкыр кими. Укучыларның 10% ы гына мәктәпне сэламэт тәмамлый. Елдан-ел хәрби хезмәткә сэламэтлек торышы

буенча яраклы булмаган еgetлэр саны арта, тәмәке тартуга, спиртлы һәм наркотиклар куллануга һәвәсләнгән балалар һәм яшүсмерләр саны арта. Соңғы тикшеренуләр мәгълуматлары буенча, укучылар инде жиде яштән тарта башлый. Эшкә яраклы халық арасында үлүчеләр санының артуы борчу тудыра. Физик культура хәрәкәт итә белу сәләтен һәм кунекмәләрен формалаштыруга, кешенең физик кондициясен күтәрүгә, сәламәтлекне саклауга һәм ныгытуга, шәхеснең гармонияле үсешенә юнәлдерелгән үзенчәлекле эшчәнлек буларак, кешегә йогынты ясауның бөтен комплексын кулланырга мөмкинлек бирә: Эчке жайламалардан һәм сәламәт яшәү рәвеше алып бару теләгеннән алып сәламәт яшәү рәвеше алып бару теләгеннән алып кешене зааралы гадәтләрдән һәм гадәтләрдән баш тартуга стимуллаштыра торган уңайлы шартлар булдыруға кадәр көчле сәламәтләндөрү факторы булып тора.

Физик культураны һәм спортны үстерү буенча район программының эшләү һәм гамәлгә ашыру актуальлекке яшьләр, ижтимагый һәм спорт оешмалары эшчәнлекке өчен шартлар тәэмин итү кирәклеге белән генә чикләнмичә, сәламәт буын формалаштыру проблемаларын комплекслы хәл итү өчен дә бәйле. Районда спортны, физик культура һәм спортны үстерү буенча эш спорт юнәлешендәге учреждениеләр аша башкарыла: «Олимп» балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, ябык йөзү бассейны «Дулкын» филиалы белән тренажер залы, «Регата» балалар техник иҗаты станциясе, яшәү урыны буенча «Витязь» яшьләр (яшүсмерләр) клубы, балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, балалар-яшьләр үзәге, балалар-яшьләр үзәге, төрле милек формасындагы предприятие һәм оешма коллективлары. Соңғы вакытта, дәүләт һәм муниципаль органнарың житди игътибары аркасында, районда спортны үстерү буенча төгәл координацияләнгән эш нәтижәсендә, шәгыльләнүчеләр саны арту тенденциясе күзәтелә.

Спорт белән шәгыльләнүчеләрнең тренерлык-педагогик составы бу эштә финанс һәм мораль ярдәм ярдәмендә үз квалификацияләрен күтәрү, укыту-тренер дәресләренә яңа методик эшләнмәләр эшләү һәм кертү мөмкинлеге алды. Спорт төрләре буенча секцияләрнең һәм бүлекләрнең матди-техник базасы шактый ныгыды.

Бүгенге көндә спорт-массакүләм һәм мавыктыргыч чараплар уздыру өчен ясалма өслекле заманча футбол кырын төзу таләп ителә, мәгариф оешмаларында һәм предприятиеләрендә, оешмаларда спорт клублары чeltәрен булдыру һәм камилләштерү, аларның матди базасын ныгыту, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә сәламәт яшәү рәвешенә омтылыш тәрбияләү буенча заманча таләпләр нигезендә төрле дәрәҗәдәге мәгариф учреждениеләре эшненә яңа формаларын һәм методларын кертү зарур, ижтимагый файдалы хезмәт аша муллыкка ирешү, спорт белән дайими шәгыльләнү аша патриотизм һәм гражданлык хисләрен үстерү.

Югарыда бәян итегенәрдән чыгып һәм яшьләр безнең район халкының шактый өлешен тәшкил итүен исәпкә алып, спортны үстерү мәсьәләләрен хәл итү тиешле барлык дәүләт һәм муниципаль органнар һәм ижтимагый оешмалар яғыннан комплекслы системалы якын килүне таләп итә. Физик культура һәм спорт өлкәсендә чарапарны тормышка ашыруда булган тәжрибә

hэм яңа эшләнмәләр әлеге программаны эшләү hэм кабул итү зарурлыгына ышандыра.

Программаның төп максатлары hэм бурычлары

Максатлары:

- физик культура hэм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен тормышка ашыру;
- физик культура hэм спорт өлкәсендә идарә итү системасын, тармакара координацияләү системасын камилләштерү;
- Спас районы спортчыларының республика, бөтөнrossия hэм халыкара ярышларда уңышлы катнашуларын тәэмин итү;
- Физкультура хәрәкәтенең массачыллыгын арттыру.
- халыкның барлық категорияләре арасында ГТО комплексын гамәлгә ашыру.

Бурычлар:

- физик культура hэм спорт өлкәсендәге законнарның үтәлешен тикшереп торуны тәэмин итү;
- физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник hэм кадрлар белән тәэмин итү механизмнарын камилләштерү;
- физик активлыкны hэм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру, халыкның барлық категорияләре арасында, шул исәптән физик мөмкинлекләре чикләнгән затлар арасында физик культура hэм спорт белән шөгыльләнүчеләр өлешен арттыру;
- физкультура-спорт клубларын үстерү, яңа спорт төрләрен үстерү;
- физкультура-спорт эшен үстерүдә ижтимагый оешмаларга дәүләт ярдәме күрсәтү;
- массакүләм разрядтагы спортчыларны әзерләү, сәләтле яшь спортчылар белән индивидуаль эш алыш баруны көчәйтү;
- укыту-тренировка процессының сыйфатын күтәрү;
- халыкның барлық категорияләре арасында «Хезмәткә hэм оборонага әзэр» (ГТО) Бөтөнrossия физкультура-спорт комплексын гамәлгә ашыру;
- физкультура-спорт юнәлешендә югары квалификацияле белгечләр әзерләүгә ярдәм итү.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары hэм этаплары

Программа 2022 елдан 2023 елга кадәр чорда гамәлгә ашырылачак.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа физик культура hэм спорт өлкәләрендә оештыру, норматив, фәнни-методик, мәгълүмати hэм кадрлар характерындагы проблемаларны хәл итүгә юнәлдерлгән чаралар комплексиннан гыйбарәт. Әлеге проблемаларны

хәл итүдә муниципаль хакимият органнары һәм кызыксынучы оешмаларның кинә даирәсе катнашырга тиеш. Шуңа бәйле рәвештә программаны гамәлгә ашыру механизмы түбәндәгеләрне күздә тота: программа чараларын башкаручыларның, кызыксынган органнар һәм оешмаларның гамәлләрен дайми координацияләүне; Программа чараларын гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген мониторинглау; программа чараларын гамәлгә ашыруда спорт оешмаларының ролен арттыру; массакуләм физкультура-сәламәтләндөрү эшенең нәтиҗәле методикаларын һәм технологияләрен эшләү һәм гамәлгә керту, спорт резервын әзерләү һәм югары класслы спортчылар әзерләү.

Финанс белән тәэмин итү программасы

Программаны финанслау Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы бюджеты, бюджеттан тыш чыганаклар, шулай ук билгеләнгән тәртиптә республика бюджеты чаралары хисабына башкарылачак.

№ п/п	Чараның исеме	Финанс чыгымнары (жирле бюджет) мең сум		
		2022	2023	Барлыгы
1.	Матди-техник базаны нығыту	50,0	50,0	100,0
2.	«Хәзмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтөнrossия физкультура-спорт комплексының барлык категорияләре арасында кышкы, жәйге фестивале.	10,0	10,0	20,0
2	«Татарстан чаңгы юлы», «Татарстан кроссы» массакуләм район ярышлары.	60,0	60,0	120,0
3	Футбол, хоккей, дзюдо, өстәл теннисы, җиңел атлетика, кул сугышы, милли көрәш, шахмат, шашка төрләре буенча район беренчелеге ярышлары.	110,0	110,0	220,0
4.	Район Спартакиадасы авыл жирлекләре халкы арасында.	80,4	80,4	160,8
5.	Чемпионатларда, Татарстан беренчелекләрендә, Бөтөнrossия турнирларында спорт төрләре	360,0	360,0	720,0

	буенча жыелма командаларның катнашуы.			
6.	Республиканың семинар-киңәшмәләрендә hәм ФК өлкәсе белгечләренең квалификациясен күтәрү курсларында катнашу.	20,0	20,0	40,0
	Барлығы:	690,4	690,4	1380,8
№ п/п		Финанс чыгымнары (Республика бюджеты) мәң сум		
		2021	2022	Барлығы
1	МБУ ның матди-техник базасын ныгыту «Олимп» спорт мәктәбе	160,0	160,0	320,0
	Барлығы	160,0	160,0	320,0

Чараларны үтәү өчен каралган программа белән каралган чаралар күләме, Спас муниципаль районы бюджетының керем өлешен үз акчалары исәбеннән hәм Спас муниципаль районы бюджетына керә торган бюджетара трансферлар исәбеннән үтәүгә бәйле рәвештә үзгәрергә мөмкин.

Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисади нәтижәлелеге дайми рәвештә физик культура hәм спорт белән шөгыльләнүче район халкын колачлауны арттыру; республика hәм бөтенrossия ярышларында район спортчылары ирешкән спорт нәтижәләрен арттыру, район халкының төрле төркемнәрендә авырулар санын киметү, армиягә чакырылуға кадәр hәм чакырылышка кадәр яшүсмәрләрнең физик әзерлеген яхшырту; физкультура-спорт хезмәтләренең үтемлелеген, төрлелеген hәм сыйфатын арттыру, шул исәптән түләүле хезмәтләрнең, шул исәптән түләүле хезмәтләрнең сыйфатын арттыру күздә тотыла; мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндерү hәм социаль адаптацияләү өчен мөмкинлекләрне киңәйтү; район халкының актив сәламәтләндерүче ял рәвешләренә булган ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү.